

**STANOVENÍ DOBÝVACÍHO PROSTORU MANKOVICE A
TĚŽBA NA VÝHRADNÍM A NEVÝHRADNÍM LOŽISKU
MANKOVICE**

**Posouzení hodnocení vlivů na evropsky významné lokality
a ptačí oblasti soustavy NATURA 2000**

Říjen 2008

Stanovení dobývacího prostoru Mankovice a těžba na výhradním a nevýhradním ložisku Mankovice
Posouzení hodnocení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45 h a i zákona č.
114/1992 Sb.

Předmět posudku:	Stanovení dobývacího prostoru Mankovice a těžba na výhradním a nevýhradním ložisku Mankovice
Zadavatel:	AQD – envitest, s.r.o. Vítězná 3, 702 00 Ostrava
Zpracovatel:	Mgr. Libor Cieslar autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (rozhodnutí č.j. 35345/ENV/07, 1246/630/07 ze dne 5.9.2007) Horní Lištná 19, 739 61 Třinec

V Třinci dne 8. 10. 2008

.....
podpis
Mgr. Libor Cieslar

Počet stran: 12

Výtisk číslo:

Rozdělovník:

zadavatel 13x (č. 1-13)

zpracovatel 1x (č. 0)

Obsah

1. Úvod	4
2. Údaje o záměru	5
3. Hodnocení vlivů záměru na EVL a PO	6
4. Závěr	11
5. Návrh stanoviska	11
Literatura	11

1. Úvod

Zadání

Předkládaný posudek řeší posouzení hodnocení vlivu záměru „Stanovení dobývacího prostoru Mankovice a těžba na výhradním a nevýhradním ložisku Mankovice“ na lokality soustavy Natura 2000, vypracovaného podle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění Ing. Ivo Macharem, Ph.D. v říjnu 2006 jež tvoří součást Dokumentace E.I.A. na výše uvedený záměr (Příloha č. 7 Dokumentace).

Cíl

Cílem posudku je prověřit správnost naturového hodnocení. Jedná se zejména o posouzení úplnosti a správnosti v hodnocení uvedených údajů a závěrů, zda má nebo nemá významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost konkrétních lokalit.

Postup zpracování hodnocení

Posudek vychází z hodnocení vlivů uvedeného záměru na soustavu Natura 2000, dle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění (naturové hodnocení) a dokumentace záměru dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění (Mertl A., 2008). Posudek je zpracován dle Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, která vyšla ve Věstníku MŽP v listopadu 2007.

2. Údaje o záměru

Název záměru: Stanovení dobývacího prostoru Mankovice a těžba na výhradním a nevýhradním ložisku Mankovice

Kraj: Moravskoslezský

Katastrální území: Mankovice, Suchdol nad Odrou

Investor: Českomoravský štěrk, a.s., Mokrá 359, 664 04 Mokrá

Kapacita (rozsah) záměru: Jedná se o těžbu štěrkopísku na výhradním i nevýhradním ložisku Mankovice. Plocha navrženého dobývacího prostoru (DP) je 52,4 ha, plocha těžby mimo dobývací prostor je 32,2 ha. Celková plocha zájmového území těžby činí 84,6 ha. Kapacita těžby činí 350 000 t/rok. Předpokládané vytěžitelné zásoby v DP Mankovice činí cca 2 279 700 m³, vytěžitelné zásoby mimo vlastní DP činí cca 435 600 m³. S ohledem na výše uvedenou plánovanou roční hrubou těžbu může být ložisko využíváno cca 15 let.

Stručný popis technického a technologického řešení záměru:

Ložisko je v celé mocnosti zvodnělé. Z tohoto důvodu bude dobývání ložiska prováděno strojním způsobem pomocí rypadla či vlečného korečku.

Hornickou činností budou zasaženy zemědělské pozemky. Skrývkové zeminy budou odtěženy selektivně. Horní vrstva skrývek bude ukládána odděleně od ostatních částí skrývek.

Vytěžené části ložiska budou průběžně rekultivovány dle schváleného plánu rekultivace.

Vytěžená surovina bude ukládána na odvodňovací meziskládku a odtud bude dopravena nákladní automobilovou dopravou k úpravně. Provozní objekty budou vybudovány jako dočasné, rozebíratelné a po ukončení činnosti budou přestěhovány na jiné lokality.

3. Hodnocení vlivů záměru na EVL a PO

Posouzení úplnosti hodnocení

Posuzované naturové hodnocení vlivu záměru „Stanovení dobývacího prostoru Mankovice a těžba na výhradním ložisku Mankovice“ na lokality soustavy Natura 2000 bylo zpracováno již pro fázi Oznámení E.I.A. (Mertl A., 2006) hodnotitelem Ing. Ivo Macharem, Ph.D., osobou autorizovanou dle §45i zák.114/1992 Sb. v platném znění (rozhodnutím MŽP ČR o autorizaci čj. 630/347/05). Obsahuje podrobné legislativní zdůvodnění předkládaného naturového hodnocení, identifikaci lokalit soustavy Natura 2000 (EVL a PO Poodří a EVL Cihelna Kunín), seznam předmětů ochrany pro PO i EVL, hodnocení vlivů na tyto předměty ochrany pro PO i EVL a závěrečné shrnutí hodnotitele ve smyslu, že záměr nebude mít negativní vliv na jednotlivé lokality a celistvost soustavy Natura 2000 za předpokladu splnění několika podmínek. Obsahuje v přílohové části NV č. 25/2004 Sb., kterým se vyhlašuje Ptačí oblast Poodří, kopii příslušné přílohy NV č. 132/2005 Sb. ohledně textu a mapového listu pro Evropsky významnou lokalitu Poodří a Cihelna Kunín.

Stanovisko posuzovatele:

Struktura a obsah předloženého naturového hodnocení odpovídá požadavkům zák.114/1992 Sb. v platném znění, předložené naturové hodnocení vlivu záměru tak lze považovat za úplné.

Posouzení správnosti hodnocení

Údaje o záměru

Hodnocení obsahuje základní stručný popis záměru bez uvedení přesných ploch záboru a množství těžného štěrkopísku.

Stanovisko posuzovatele:

Je třeba uvést, že hodnocení bylo pravděpodobně zpracováno v době, kdy přesné údaje o záměru ještě nebyly k dispozici.

Identifikace dotčených lokalit

Hodnotitel určil jako potenciálně dotčené 3 lokality. Jedná se o PO Poodří, EVL Poodří a EVL Cihelna Kunín.

Stanovisko posuzovatele:

Bez připomínek, s výběrem potenciálně dotčených lokalit soustavy Natura 2000 lze souhlasit.

Popis dotčených lokalit

Hodnotitel popisuje 3 výše uvedené dotčené lokality, popis vychází z internetových stránek www.natura2000.cz. Navíc je v hodnocení uveden popis celé CHKO Poodří a dalších maloplošných zvláště chráněných území.

Stanovisko posuzovatele:

Charakteristiku potenciálně dotčených lokalit lze považovat za dostatečnou pro naturové hodnocení.

Dotčené předměty ochrany

Jsou identifikovány všechny předměty ochrany PO Poodří, chybí však bližší popis o ekologii, rozšíření a ohrožení jednotlivých předmětů ochrany. U EVL Poodří hodnotitel uvedl výčet stanovišť i druhů, které jsou hlavním předmětem ochrany EVL i s jejich podrobnějšími popisy. U EVL Cihelna Kunín je předmětem ochrany pouze čolek velký, jeho bližší popis však také chybí. Bylo konstatováno, že lokalita záměru leží uvnitř EVL a PO Poodří, zatímco EVL Cihelna Kunín se nachází mimo reálný dosah záměru a nebude tudíž ovlivněna. Jako potenciálně dotčený předmět PO a EVL Poodří byl určen pouze moták pochop. Pravděpodobnost výskytu ostatních předmětů ochrany PO a EVL Poodří v zájmovém území byla vzhledem k povaze biotopu (orná půda) vyloučena.

Stanovisko posuzovatele:

Chybí popis motáka pochopa, který byl označen jako potenciálně ohrožený záměrem.

Možné vlivy záměru

Možné vlivy záměru byly rozděleny na přímé a nepřímé a to během těžby i po jejím ukončení. Vlivy jsou rozděleny zvláště pro EVL a PO. Pro EVL byly jako hlavní přímé vlivy záměru identifikovány hluk, zásah do hladiny podzemní vody a úniky ropných látek do půdního prostředí. Pro PO byl jako přímý vliv určen hluk při těžbě štěrkopísků. Hodnotitel konstatuje, že nepřímé vlivy záměru se nepředpokládají.

Stanovisko posuzovatele:

Jako další negativní vliv záměru je možno uvést sekundární emise při provozu nákladních automobilů převážejících štěrkopísek, vzhledem k dotčeným předmětům ochrany (moták pochop) však bude tento vliv zanedbatelný.

Hodnocení vlivů na dotčené předměty ochrany

Hodnotitel použil slovní hodnocení, které je provedeno zvláště pro EVL i PO. Jako jediný ovlivněný předmět ochrany byl určen moták pochop, který bude ovlivněn hlukem

mechanismů při těžbě štěrkopísků, případně rekreačními aktivitami na vzniklém jezeře po vytěžení štěrkopísku.

Stanovisko posuzovatele:

Posuzované hodnocení vzniklo před vydáním metodiky pro zpracování naturového hodnocení (číslné hodnocení). Bez připomínek.

Variantní řešení

Hodnocení řeší pouze jednu variantu záměru předloženou investorem.

Stanovisko posuzovatele:

Bez připomínek.

Celistvost lokalit

Hodnocení se celistvostí lokalit přímo nezabývá, pouze v závěru je uvedeno, že záměr nebude mít významný negativní vliv na celistvost soustavy Natura 2000.

Stanovisko posuzovatele:

Hodnocený záměr se nachází na okraji PO i EVL Poodří a na celistvost těchto lokalit nebude mít negativní vliv.

Vyhodnocení možných kumulativních vlivů

Hodnotitel konstatuje možnou kumulaci vlivu těžby štěrkopísků s provozem železnice, která je však z hlediska vlivů na soustavu Natura 2000 zanedbatelná.

Stanovisko posuzovatele:

Bez připomínek.

Zhodnocení navržených zmírňujících opatření

Hodnotitel navrhuje 15 podmínek při jejichž dodržení nedojde k významnému negativnímu vlivu na soustavu Natura 2000:

1. Investor zpracuje podrobný preventivní a havarijní plán pro předcházení havarijních situací vedoucích k případnému úniku závadných (zejména ropných) látek do prostředí v dotčené lokalitě.
2. V rámci rekultivace území investor vytvoří podmínky pro vznik a trvalou existenci minimálně jedné větší souvislé rákosiny (minimální výměry 5 ha) a dalších několik

(minimálně 5) rákosin menších (o výměře 0,5 – 1 ha), s trvalou hloubkou hladiny vody kolem 30 cm. Rákosiny se mohou stát hnízdním biotopem bukače velkého a motáka pochopa.

3. Investor dále v rámci rekultivace území vytvoří podmínky pro vznik pásů litorálních porostů podél většiny břehů budoucího jezera (minimálně v délce 80% celkové délky břehů budoucího jezera), přičemž šířka litorálního pásu musí být minimálně 3 m.

4. Pro ochranu ptáků budou realizována na všech stožárech elektrického vedení v dotčené lokalitě na náklady investora odpovídající technická opatření, spočívající především v tom, že u nosných sloupů budou použity závěsné svíslé izolátory a konzole nad nimi bude osazena ochrannými tyčemi proti dosedání velkých druhů ptáků.

5. Dále bude na náklady investora instalována na vodiče optická či opticko - akustická signalizace např. dle metodické příručky Českého svazu ochránců přírody č.15 „Ochrana ptáků před zraněním na venkovních elektrických vedeních“.

6. Provozní a technologické zázemí těžebny štěrkopísků, semimobilní úpravna, meziskládka těženého kameniva, dílny a provozní skládky hotových výrobků budou umístěny v severní části ložiska u železniční trati. Těžba štěrkopísku v ložisku bude probíhat postupně ve směru od Suchdolského lesa k železniční trati tak, aby se stresování ekosystémů v EVL Poodří hlukem postupně snižovalo, zároveň bude vytěžené území průběžně rekultivováno. Rekultivované území pak bude tvořit ochrannou zónu mezi aktuálně těženou lokalitou a EVL Poodří.

7. Těžba i rekultivace budou provedeny tak, aby se nesnížila dotace vodou v území východně od těžené lokality (v jihozápadní části Suchdolského lesa). K zajištění monitoringu úrovně podzemní vody v Suchdolském lese a v dotčené EVL během těžby štěrkopísku zajistí investor na svůj náklad trvalý (pravidelný) hydrologický monitoring formou řádně vystrojených monitorovacích sond, rozmístěných ve dvou dvojicích na jižní a východní straně lokality a s odečtem 1x týdně.; údaje z tohoto monitoringu bude investor bezplatně předávat orgánu ochrany přírody v dohodnutých intervalech.

8. Práce na těžbě štěrkopísku nebudou prováděny v nočních hodinách (tj. po setmění), případné osvětlení technologického zázemí bude provedeno po předchozí konzultaci se Správou CHKO Poodří tak, aby světelně neznečišťovalo EVL Poodří.

9. Při rekultivaci a následném využití jezera, vzniklého těžbou štěrkopísku, nebude uvažováno s rekreačním ani jiným intenzivním využitím území (koupání, chov ryb, příkrmování zvěře apod.).

10. Při rekultivaci území bude kladen důraz na podporu a umožnění samovolných sukcesních přírodních procesů, sadební materiál dřevin a travní osivo, použité při rekultivaci, bude pocházet ze zdrojů (od dodavatelů), kteří budou dohodnuti se Správou CHKO.

11. Důležitým principem při rekultivaci bude co nejčlenitější úprava reliéfu a ponechání vybraných ploch samovolné sukcesi. V plánu rekultivace lze počítat s výsadbami, či vysazováním některých druhů organismů, avšak nemělo by se tak dít ve velkém měřítku. Výjimku tvoří výsadba stromů a keřů, která místně urychlí sukcesi a mj. napomůže rychlejšímu zapojení vytěženého prostoru do okolní krajiny. Základním podkladem pro plán rekultivace musí být „Studie následného využití dobývacího

prostoru Mankovice“, zpracovaná společností Arvita P (2005).

12. Plán rekultivace bude předložen ke schválení Správě CHKO Poodří.

13. Při těžbě štěrkopísku nebude snižována odkrytá ustálená hladina vody ve vznikajícím těžebním jezeře.

14. V případě progresu invazních neofytů (křídlatka sp, netýkavka žláznatá apod.) budou tyto průběžně likvidovány.

15. Investor zajistí na své náklady po celou dobu probíhající těžby štěrkopísku v intervalech jedenkrát za čtyři roky komplexní biologický monitoring celé lokality s cílem dokumentovat a hodnotit vývoj bioty v dotčeném území, zejména z hlediska ochrany soustavy Natura 2000.

Stanovisko posuzovatele:

Bez připomínek.

4. Závěr

Posuzované naturové hodnocení je z formálního hlediska úplné. Při splnění výše uvedených podmínek lze konstatovat, že:

Hodnocený záměr „Stanovení dobývacího prostoru Mankovice a těžba na výhradním a nevýhradním ložisku Mankovice“ nemá významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany žádné EVL ani PO.

5. Návrh stanoviska

Posuzovatel doporučuje do stanoviska zahrnout všechny výše uvedené podmínky, které vyplynuly z provedení hodnocení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45 i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Literatura

Anonymus (2001): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy

Dokumentace o posuzování vlivů na životní prostředí podle přílohy č. 4 k zákonu č. 100/2001 Sb. k záměru „Stanovení dobývacího prostoru Mankovice a těžba na výhradním a nevýhradním ložisku Mankovice“. Ing. Alexandr Mertl a kol., Brno, květen 2008

Hodnocení důsledků záměru těžby šterkopísku v lokalitě Mankovice (CHKO Poodří) na chráněná území evropské soustavy Natura 2000 a stav jejich ochrany podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Ing. Ivo Machar, Ph.D., Horka nad Moravou, říjen 2006.

Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS. Edice Planeta, XII/1.

Anonymus (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS. Edice Planeta, IX/ 4.

Hora J., Marhoul P., Urban T. (2002): Natura 2000 v České republice. Návrh ptačích oblastí. ČSO, Praha.

Šťastný K., Bejček V. & Hudec K. (2006): Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České Republice 2001–2003. Aventinum, Praha. 464 p.

Nařízení vlády ČR č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit

Nařízení vlády č. 25/2005 Sb., o vymezení Ptačí oblasti Poodří

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Dále byly využity informace přístupné na internetových adresách:

<http://www.env.cz/>, <http://www.nature.cz/>

<http://www.natura2000.cz/>

Použité zkratky

EVL – evropsky významná lokalita

PO – ptačí oblast

DP – dobývací prostor